

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemiście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 19 LISTOPADA 1938

N — Nr 139

Na święto K. S. M.

W związku z przypadającym w oktawie św. Stanisława Kostki Patronalnym Świętem Młodzieży, zrzeszonej w szeregach Akcji Katolickiej, godzi się nam bliżej zainteresować organizacją naszej młodzieży, zrzeszonej w szeregach KSM, a która ma za patrona św. Stan. Kostkę.

Nasamprzód, jak przedstawia się ustrój organizacji?

— Związek zrzesza 20 Stowarzyszeń diecezjalnych, które skupiają oddziały parafialne. Oddziałów posiada Związek w początku bieżącego roku 5 853 i członków 138 074. Obecnie po 11 miesiącach będzie ich zapewne więcej. Najliczniejsze jest Stowarzyszenie poznańskie z 22 tys. członków oraz pomorskie i śląskie, które liczą po 11 tys. druhow. W szeregach KSM najwięcej, bo około 80 tysięcy jest młodzieży ze wsi. Reszta rekrutuje się z chłopców pozaszkolnych wszystkich stanów i zawodów. Ogółem liczy Związek około 50 tys. członków w wieku od 14 do 18 lat.

Jaki to jest element?

— W przynajmniej większości jest to element bardzo zdrowy. Dzięki starannej selekcji w szeregi KSM dostają się chłopcy najsolidniejsi. Element starszy, wchodzący do organizacji, przy obecnych środkach i metodach pracy można podciągnąć. Łączy się z zresztą ściśle z założeniami ideologicznymi KSM — wychowania wzorowych obywateli państwa i dzielnych synów Kościoła.

W jaki sposób urzeczywistnia KSM te postulaty?

— W ramach bardzo obszernego programu działalności program ten przeprowadza się za pomocą przeszkolenia organizacyjnego w pierwszym i drugim stopniu, obejmującym duży zasób wiedzy z zakresu wiadomości ogólnych życia państwowego, społecznego i kościelnego. W ostatnim roku egzamin z próby I stopnia złożyło blisko 19 tys.

druhow, a ogólny kurs organizacyjny przeszło 8 tys. Praca KSM nad wyrobieniem całego człowieka, tak pod względem duchowym jak i fizycznym, rozpada się na działalność religijną, estetyczną, oświatową i wychowanie fizyczne.

Jak w praktyce wygląda ta działalność na poszczególnych odcinkach?

— Ogniskuje się ona w osobnych kółkach, do których wchodzi członkowie, zależnie od swych zamiarów. I tak posiada KSM przeszło 500 kółek religijnych z 10 tys. członków. Poza tym Oddziały KSM zorganizowały rekolekcje zamknięte dla przeszło 5 tys. druhow, przy czym zamknięto 11 tys. Komunii św. dla całych oddziałów. W zakresie działalności oświatowej pracuje blisko 400 kółek z 5 tys. członków. Wykładów zorganizowano 40 tys. Bibliotek posiada KSM przeszło 2 tys. z blisko 300 tys. książek. Ognisk posiada 2 tys., w czym pół tysiąca ma radio. Nad

rozwojem fizycznym czuwają kółka wf. Jest ich przeszło półtora tysiąca z 35.000 członków. W ostatnim roku POS zdobyło ponad 4.000 druhow. Najróżnorodniejszych kursów pw. sanitarnych, opl, higieny itp. odbyło się około 8.000. Na tym odcinku prowadzi organizacja KSM bardzo intensywną działalność, a wyniki są doskonałe, gdyż, jak twierdzą lekarze wojskowi, najlepszych poborowych dostarczają KSM.

A działalność estetyczna i przysposobienie gospodarze?

O tym również nie zapomina KSM. Kółek muzycznych posiada około pół tysiąca, a 3 razy tyle kółek śpiewackich, zrzeszając one około 20 tys. druhow. Ożywiając zazwyczaj całą okolicę, druhow KSM organizują często najróżniejsze imprezy — samych przedstawień, wieczornic i ognisk urządzono około 20 tysięcy w ostatnim roku. W zakresie walki o lepsze jutro gospodarze członków KSM również bardzo wiele się robi. Związka na podkreślenie zasługuje działalność zespołów przysposobienia rolniczego, które potrafiły w wielu miejscowościach poprawić wadliwy system gospodarki rolnej, świecąc dobrym przykładem. W ostatnim roku miało KSM zespołów p. r. około półtora tysiąca z 10 tysiącami uczestników. Ogólne przysposobienie gospodarze ogniskowało się w kółkach oszczędnościowych, sadowniczych i pszczelarskich oraz w kursach zawodowych, których urządzono przeszło 3 tysiące. Poza tym 85 oddziałów prowadzi własne przedsiębiorstwa dochodowe. Tymi środkami, które tu jedynie powierzchownie są wspomniane, wychowuje KSM nowego człowieka, nowego obywatela dla wielkiej, mocarstwowej Polski, w oparciu o zasady katolickie i głęboko narodowe. Pracę tę spełnia KSM z najlepszą wolą i wiarą, że spełni należycie obowiązek, nałożony przez Kościół. „Budować Polskę Chrystusową” — oto jak gdyby skrót całego programu pracy KSM.

Oświadczenie

ks. prałata M. Godlewskiego.

Od ks. prałata Marcellego Godlewskiego, proboszcza parafii kościoła Wszystkich Świętych w Warszawie, otrzymał „Warsz. Dziennik Narodowy” list, który podaje bez komentarzy:

„Z wielkim zdziwieniem znalazłem swoje nazwisko wśród nazwisk różnych członków „Narodowo-Gospodarczego Komitetu Samorządowego”, w odezwie do obywateli m. st. Warszawy, która to odezwa rozklejono ostatnio na murach miasta. Jedynie Stronnictwo Narodowe upoważniłem do umieszczenia mego nazwiska pod odezwą w sprawie wyborów samorządowych w stolicy i nikogo innego do tego nie upoważniłem. Sprawa umieszczenia mego nazwiska pod odezwą wyborczą „Narodowo-Gospodarczego Komitetu Samorządowego” (pod którą to nazwą przystępuje do wyborów w Warszawie O.Z.N.), jest dla mnie zupełnie niezrozumiała i wobec tego uważam za swój obowiązek, dla usunięcia mogących nastąpić nieporozumień, proszę Szanowną Redakcję o ogłoszenie niniejszego wyjaśnienia.

Oddany sługa

X. dr M. Godlewski.

Książki jezuitów w sprawie „Zakonu Krzyża i Miecza”

Polska Katolicka Agencja Prasowa ogłasza następujące oświadczenie superiora Domu Księżąt Jezuitów, ks. Jana Rostworowskiego:

„Prawdopodobnie wskutek błędnych informacji pojawiły się w kilku pismach polskich nieprzychylnie wzmianki o organizacji katolickiej, która pod wyżej wymienioną nazwą („Zakon Krzyża i Miecza”) zaczęła się tworzyć najpierw w kołach wojskowych, a potem rozszerzyła się i na sferę cywilną. Na najlepszych źródłach oparłem możemy stwierdzić, że „Zakon Krzyża i Miecza” nie tylko nie ma

w sobie nic, co mogłoby budzić jakiegokolwiek podejrzenia, ale że trzyma się kryształowo czystych katolickich zasad i służy najszlachetniejszym celom wyrobienia w społeczeństwie dzielnych, ofiarnych, oddanych do głębi sprawie Chrystusowej, sług Bożych. Zrzeszenie to zrzesza cenny szereg zycielności tych księży biskupów, z którymi się zetknęło i szczerą przyjaźnią wielu wybitnych kapłanów. Byłoby wielką szkoda dla dobrej sprawy, gdyby na podstawie zupełnie urojonych zarzutów podkopywano w opinii katolickiej ludzi, którzy całym sercem się oddali służbie Chrystusa i Polski.

(—) Ks. Jan Rostworowski T. J.”

Notatkę w podobnym duchu zawiera miesięcznik księży jezuitów „Wiara i Życie”, który podkreśla, że „dopatrywanie się (w „Zakonie”) jakichś ukrytych, masonskich sił czy teozoficznych tendencji jest oparte na nieporozumieniu”.

Z oświadczeń powyższych wynika, że „Zakon Krzyża i Miecza” wszedł w bliski kontakt z księżmi jezuitami, którzy obecnie za tę działalność biorą na siebie odpowiedzialność. Szkoda, że to się nie stało wcześniej, a nawet zaraz od początku powstania „Zakonu” — przed kilku już miesiącami; byłoby się nie tylko uniknęło „nieporozumień” i „błędnych informacji” w prasie, ale i sam „Zakon” byłby uniknął błędów, które musiały w opinii publicznej wywołać daleko idące zastrzeżenia.

Zuchwała demonstracja hitlerowców w kościele w Pucku.

Gdynia. Podczas kazania księdza wikarego Rotty w kościele w Pucku na temat zajęć w Wiedniu przed pałacem kardynała Innitzera, garstka Niemców, która przybyła na nabożeństwo, zaczęła tupać nogami na chórze. Następnie Niemcy demonstracyjnie i hałaśliwie opuścili kościół. Działo się to podczas nabożeństwa niemieckiego, które odprawiane jest w kościele puckim w każdą niedzielę. Wśród Niemców przewodzili: znana działaczka Brose i niejaki Wytryna.

Katolikom w Ozonie do pamiętnika.

W „Gazecie Polskiej” z dnia 8 bm., która jest organem naczelnym Ozonu, znajdujemy przemówienie szefa OZNU gen. Skwarczyńskiego, wygłoszone na zjeździe Związku Polaków w Cieszynie.

Gen. Skwarczyński, mówiąc o swoich przeżyciach, powiedział następujące zdanie:

„Jako dowódca pułku z rąk Naczelnego Wodza Marszałka Piłsudskiego otrzymałem sztandar dla 5 pułku Legionów, który później świętymi rękami Najdostojniejszego Obywatela Rzeczypospolitej udekorowany był krzyżem cnoty wojskowej.”

Podkreślamy — świętymi rękami — bez uwag.

Kłopoty niedoszłych posłów

Jak informuje „ABC”?

„Niespodziewane echo na forum sądów warszawskich znajdują wybory do Sejmu wskutek pretensyj zakładów drukarskich, dostawców papieru itp. przeciw niedoszłym posłom. Jak się okazuje, niektórzy kandydaci wskutek zaangażowania się w agitację wyborczą popadli w poważne kłopoty pieniężne i nie wyrównali rachunków dostawcom.”

O podobnych pretensjach do niedoszłych posłów nadchodzą wiadomości i z innych terenów. Niektórzy kandydaci poczynili poważne zobowiązania, które mieli zamiar pokryć z przyszłych diet... Obecnie, gdy kandydatury ich przepadły, ściganięciem z nich należności stało się ciężkim zadaniem.

Dekret prasowy ukaże się w tych dniach.

Jak donoszą, w najbliższych dniach ukaże się nowy dekret prasowy, którego przepisy zostaną znacznie zastrzeżone.

Niesłychane zlekceważenie czynników polskich.

Poświęcenie pochylni w Stoczni Gdańskiej z pominięciem czynników polskich.

W Gdańsku, w Stoczni Gdańskiej odbyło się poświęcenie nowo zbudowanej pochylni, która umożliwi budowę wielkich statków długości do 180 mtr. Poświęcenie — jak donosi gdańska prasa niemiecka — odbyło się uroczysto pod znakiem swastyki z udziałem m. in. bawiącego w Gdańsku namiestnika Rzeszy dla Marchii Wschodniej min. dr Seyss-Inquarta, prezydenta senatu p. Greisera oraz gauleitera gdańskiego p. Forstera.

Przypomnieć wobec tego należy, że Stocznia Gdańska nie jest przedsiębiorstwem niemieckim, że 20 proc. udziałów kapitałowych ma w niej rząd polski, również 20 proc. Gdańsk, a reszta udziałów, to kapitał inny, międzynarodowy. Tymczasem dyrektor Stoczni p. dr Noe uznał za stosowne nie zaprosić żadnego z czynników polskich na poświęcenie pochylni, na której przecież rozpoczęta została budowa nowego 6500-tonowego statku polskiego.

Co na to władze polskie? Czy za mało jeszcze tych szyszan ze strony Gdańska?

Rozruchy antyżydowskie w Gdańsku.

Zapowiedź ostrej represji.

Gdańsk. Po znanych awanturach antyżydowskich w Trzebiej Rzeszy przeniosły się one i na Gdańsk. Wybuchły one silnie w nocy z soboty na niedzielę.

Nocy tej podpalono synagogi żydowskie w Gdańsku, Sopotach i Wrzeszczu. Nim nadjechały straże pożarne, wnętrza synagog już spłonęły, a ogień wydostawał się na zewnątrz. — Zresztą oddziały straży pożarnej nie kwapiły się zbyt do ratowania budynków, tak że plonęły one do samego rana. Jeszcze o godz. 8 rano pożar szalał, w całej pełni.

Równocześnie w innych miejscowościach obszaru Wolnego Miasta doszło do demolowania sklepów i lokali żydowskich.

Organ hitlerowców gdańskich „Danziger Vorposten“ wciąż jeszcze zamieszcza artykuły, podburzające przeciwko ludności żydowskiej Gdańska. W jednym z ostatnich numerów w artykule „Żydzi muszą odpokutować“ gazeta ta zapowiada generalny porachunek również na terenie Gdańska.

Akcja Anglii, Ameryki i Holandii celem wyszukania terenów dla Żydów.

London. „Evening News“ donosi, że Anglia, Francja i Stany Zjedn. podejmują wspólną akcję celem znalezienia nowych terenów emigracyjnych dla Żydów z Niemiec i z innych państw środkowoeuropejskich. W obecnych rozmowach wchodzić mają w grę 3 iniekatywy: 1) dopuszczenie około 30 tys. Żydów jako emigrantów do Stanów Zjedn., 2) osiedlenie pewnej pokażącej liczby Żydów na jednym z obszarów kolonialnych w brytyjskiej Afryce, 3) pozyskanie rządów Ameryki Połudn. i Środk. na rzecz masowej emigracji Żydów.

Pogłoski o wojskowym sojuszu między Niemcami a Finlandią

— zamieszcza dziennik szwedzki.

Ryga. Ze Sztokholmu donoszą: Pismo szwedzkie „Eskilstuna Kuriren“ donosi, że pomiędzy Finlandią a Niemcami nastąpiło porozumienie, według którego Niemcy w razie wojny wystąpią wspólnie z Finlandią. Obronę południowych wybrzeży Finlandii wezmą na siebie Niemcy.

Finlandia zobowiązała się ufortyfikować wyspy Alandzkie z takim obliczeniem, aby zabezpieczyć eksport szwedzkiej rudy żelaznej do Niemiec. W razie wojny Niemcy otrzymają prawo posilkowania się portem fińskim Hanko w zatoce Fińskiej jako bazą wojenno-morską.

Anglia uznała oficjalnie podbój Abisynii.

Rzym. Ambasador brytyjski lord Perth udał się dnia 16 bm. do pałacu Chigi, aby zawiadomić rząd włoski o uznaniu przez Wielką Brytanię podboju przez Włochy Abisynii.

Rekonstrukcja rządu węgierskiego.

Budapeszt. Po przyłączeniu terenów czechosłowackich do Węgier nastąpiła rekonstrukcja rządu węgierskiego. Główne resorty pozostają nadal w tych samych rękach.

Francja nie odda ani jednej kolonii.

Paryż. We wtorek prem. Daladier odbył długą rozmowę z min. spraw zagr. Bonnet, w rezultacie której oświadczone dziennikarzom, że Francja zdecydowana jest nie oddawać żadnej ze swych kolonii.

Nie dojdzie do konfliktu między Watykanem a faszyzmem.

Citta del Vaticano. Król włoski wystosował pismną odpowiedź na list, otrzymany od Papieża przed ogłoszeniem ustawy o małżeństwach.

W liście tym król zapewnia Ojca św., że rząd faszystowski liczy się będzie z prawami kościelnymi. Wiadomość ta — jak zapewnia „Osservatore Romano“ — wywołała jak najlepsze wrażenie w kołach kat.

Ostateczny wynik wyborów w Stanach Zjednoczonych.

Nowy Jork. Wyniki wtorkowych wyborów są następujące: Izba Reprezentantów składać się będzie odtąd z 261 demokratów, 170 republikanów, 2 postępców i 1 przedstawiciela Farm Labour. Jeden mandat jest jeszcze wątpliwy.

W ten sposób demokraci stracili 73 mandaty, postępcy 5, Farm Labour 4, republikanie zaś zyskali 81 mandatów.

Senat składać się będzie z 69 demokratów, 23 republikanów, 2 postępców, 1 niezależnego republikanina i 1 reprezentanta Farm Labour. Demokraci stracili więc 8 mandatów, które zyskali republikanie.

Roosevelt będzie kandydował na stanowisko prezydenta.

Waszyngton. Sekretarz spraw wewnętrznych Ickes oświadczył dziennikarzom, iż zdaniem jego jest rzeczą możliwą, że partia demokratyczna wystawi ponownie kandydaturę Roosevelta w wyborach na prezydenta w r. 1940.

Ks. Bernard i ks. Jullanna znów w Polsce.

Poznań. Przejechał samochodem przez Poznań, w drodze do Iwna, ks. Bernard holenderski. W Poznaniu zatrzymał się w hotelu „Bazar“ i spożył tam podwieczorek. W środę przybyła również do wizyty do Iwna ks. Jullanna holenderska.

Rada Ministrów.

Warszawa. Odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoj-Skłodkowskiego posiedzenie Rady Ministrów, na którym przyjęto szereg projektów dekretów.

M. in. przyjęto projekt dekretu o zjednoczeniu z Polską ziem odzyskanych w listopadzie 1938 r. a mianowicie: obszarów we Frydeckim, w Czadecim, w Jaworzynie Spiskiej, w Pieninach, w dolinie Popradu oraz w źródłowisku Udawy. Ponadto przyjęto kilka projektów dekretów, rozciągających moc obowiązującą niektórych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Uwolnieni narodowcy.

Gdynia. W dniu 30 października odbyło się w Wielkim Kacku zebranie członków Stronnictwa Narodowego, na którym przemawiali sekretarze „Pracy Polskiej“ w Gdyni, pp. Kałamski Henryk i Pawlak Walenty. Po zebraniu obaj zostali aresztowani pod zarzutem nawoływania do niebrania udziału w wyborach.

Podczas rozprawy wezwani świadkowie zeznali, iż nikt nie nawoływał do niebrania udziału w wyborach. Sąd uniewinnił obu oskarżonych, którzy przesiadzieli w areszcie 12 dni.

Gawęda starego Macieja z Biedaszkowa.

Panie Redaktorze!

— Zdziwił się Pan, że tak długo zlekam i nie gawędze.

A mam do gawędzenia całe pełne wory, które opróżnić trzeba, zwłaszcza po skutecznym wyborach.

— Miałem ci ja, Panie Redaktorze, wybory doprawdy wyborowe. — Początkowo tom chciałem zbytkować te całe wybory i na samą postać nie iść, bo mi ta gadanina tych nasze osiedla objeżdżających panów tak się spodobała, jak Sławkowi jego sławetny wybór do Sejmu.

— Jak dobrze ci panowie gadali, to aż strach pomyśleć. Straszyl Hitlerem, że nas zabierze, skoro nie pojedziemy głosować.

— A przecież już przed laty „Drwęca“ wyraźnie pisała, że nie na miejscu ta ustępliwa polityka wobec Niemców, dosyć ustępstw wobec tej buty niemieckiej, wobec niesłychanej zaręczności Gdańska.

— No, z tym skutkiem, że teraz wyborców straszą, jak baby nalne dzieci — komlalarzem.

— Ładnie, grzeszenie Hitler sobie wziął Austrię, Sudety, zgłębcał Gdańsk i obywateli Gdańska muszę przysięgę składać na wierność sztabarowi nacjonal-socjalistycznemu, będą szkoleni wojskowo w polcei w Gdańsku — i naraz ten strach.

Co bujał, to bujał, a patriotyczny Polak wierzył. A co za przyrzeczenia dobrobytu! No i gruski z jabłoni oblecyał, a po wyborach poszły w górę jak na drożdżach te ceny zboża i te ceny bekoni! Dobrze płacą, ale z podwyżką w dół, tak dobrze, jak z moim poślische a na wybory.

— Było to tak: Dostałem o godz. 7 piśmienne wezwanie, żebym kontecznie spełnił mój obowiązek wyborczy. Jak już na piśmie prosią, to będę chyba musiał iść, bo gotowi jeszcze mnie posądzać, że nie Polak i Lubawiak. Pokreślę te kartkę na glanc i spokój. — Ale Pan Bóg chciał inaczej. Idę ścieżką do wloski, a ciemno, że cię kto grzmotole, a będiesz myślał, że to duch. Co tam gadać, pomyślałem, taka droga i... naraz leżę w rowie, ale nie suchym. Myślałem, że małe tam jaki upiór czy sam czort w robocie ma i zęgałem się wodą z rowu i błotem. No i wygramoliłem się z tego rowu i dziękowałem P. Bogu, że mnie ten upiór wyborczy nie zakatrupił.

Dowlokłem się do świstła, które zoczyłem, uszykowany wyborowo na glanc i znalazłem się u kuma Walentego w chacie i pomyślałem sobie, że to zupełnie mi tak samo poszło z tymi wyborami, jak z tym zbożem i bekoni. One rąbnęły i ja rąbnąłem. Teraz mam katar wyborczy razem z panem Sławkiem, do którego też zamierzam wrócić się wybrać, żeby go jakoś w smutku pocieszyć. Postaram się jednak, aby jeszcze wczas wrócić i stanąć do wyborów samorządowych, które się niezapodnie i po włoskach wrócić odbęda. Bo mówią moi sąsiedzi, że stary Maciej musi koniecznie zostać radnym, a p Sławek, poczony smutnym życia doświadczeniem, na pewno nie omisska mnie poczyć, jak trzeba robić, kiedy się jest kandydatem, aby nie przepaść, jak on sam.

Pozdrowia Pana Redaktora i wszystkich Czytelników „Drwęcy“ serdecznie

stary Maciej.

Na uroczystość św. Stanisława Kostki.

Młodzieży! Wieku rumiany...
Ze wszech zakątków Ojczyzny
Hejnał już bije poranny,
Dobądź drzemiącej tężyzny.

Choć słońce, wietrzno i chłodno,
Wychodźcie z Twymi sztandary
Wesoło, rżno, swobodno,
Jak zwyczaj każe Ci stary.

By godnie uczcić Twe święto,
Jak Twoje działy czynili,
Twego patrona memento
Jako głos z nieba cenili.

Jeśli chcesz zażyć radości
I mleć dni tyła łaskawsze...
Radzę Ci teraz w młodości,
Jak święty młodzian żyć zawsze.

Święty Stanisław jest w niebie,
Bo żywot spędził w pokorze,
A z niebios patrzy na Ciebie,
Młodzieży! Zaświeć jak zorze.

Nie tylko na Twym sztandarze
Noś jego godło — zdobylony,
Lecz serca własne ziół w darze,
Temu — co jest Twym patronem!

T. Plotrowiczówna.

WIADOMOŚCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 18 listopada 1938 r.

Kalendarzyk. 18 listopada, piątek, Romana.
19 listopada, sobota, Elzbieta.
20 listopada, niedziela, XXIV po Sw.
Wschód słońca g 7 — 00 m. Zachód słońca. g 15 — 43 m.
Wschód księżycy g 3 — 14 m. Zachód księżycy g 14 — 17 m.

Z miasta i powiatu

Wieczorne kursy języków nowożytnych.

Nowe Miasto. Celem umożliwienia szerszym warstwom tutejszego społeczeństwa wzięcia udziału w kursach języków obcych (niemiecki i angielski), które odbęda się z ramienia Koła TNSW (Tow. Naucz. Szkół Średnich i Wyższych) w gmachu Państw. Gimnazjum, przedłużam termin zapisów.

Dalsze zgłoszenia przyjmę w poniedziałek, 21 listopada rb. o godz. 8 wiecz. w Gimnazjum przed rozpoczęciem pierwszej lekcji języka niemieckiego. Prof. Fr. Manikowski.

Zebrań Uczestników Strajku Szkolnego na Pomorzu na obwód nowomiejski.

odbęda się w niedzielę, 20 listopada br. o godz. 12 w poł. w lokalu Hotelu Centraln. Zarząd Koła prosi wszystkich uczestników strajku szkolnego, członków oraz młodych zaufania o gremialne przybycie dla ważnych spraw.

Na porządku obrad przedłożenie wypełnionych i poswiadczonych arkuszy ewidencyjnych, gdyż w niedługim czasie ma się odbyć zjazd delegatów.

Za Zarząd: ks. Józef Dembleński.

Rozpoczęcie akcji dożywiania dzieci szkolnych.

Nowe Miasto. W dn. 16 bm. o godz. 12.30 odbyło się w szale powszechnej otwarcie akcji dożywiania biednych dzieci, uczniów i uczenie miejsc. szkoły powszechnej. Otwarcia dokonał członek Zarządu Miejskiego p. Jabłoński. Następnie po odmówieniu modlitwy zasady dzieci do pierwszego obiadu — smacznej grochówki.

Bezinteresownie i z wielkim poświęceniem pracują w zubożej akcji dożywiania pp. Zalewska, Heldtówna, Czerwińska, Bronikowska i Markaówna. Finansuje dożywianie Fundusz Pacy. Obecnie dożywia się 224 dzieci, zgłoszeń zaś wpłynęło 304.

Utworzenie Miejskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Nowe Miasto. W czwartek, 17 bm. w sali posiedzeń Rady Miejskiej odbyło się posiedzenie kilkudziesięciu przedstawicieli władz wszystkich warstw miejsc. społeczeństwa celem utworzenia Miejsk. Obywatelskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym w ślad za Komitetem Powiatowym, utworzonym — jak o tym donosiliśmy — przed kilku dniami. Zagal posiedzenie p. burm. Wachowiak, którego też wybrano przewodniczącym, sekretarzem natomiast został p. Blank. Przewodniczący na wstępie zaapelował do obecnych o współpracę i wspólny wysiłek około ulżenia ciężkiego położenia bezrobotnych. P. burmistrz podzielił się z zebranymi nieprawdopodobną wprost, jakby się zdawało, wieścią; iż Komitet będzie w r. 1938-39 korzystał ze subwencji Komitetu Wojewódzkiego zaledwie w wysokości 25 proc. sumy zebranych w mieście ofiar.

Następnie p. Blank odczytał obszernie końcowe sprawozdanie Wydziału Wykonawczego Komitetu za rok 1937-38. — Podajemy z niego kilka danych. Odtąd na początku ostatniego okresu akcji pomocy zimowej korzystało z niej 159 bezrobotnych, których liczba wzrosła później do 180, w końcu zaś stadium akcji ilość osób, nią objętych, wyniosła 95 bezrobotnych. Starania u władz o zwiększenie dotacji, a zatem i zasiłków, nie odniosły skutku. Budżet w dochodach wynosił 12 894,19 zł, w rozchodach zaś 12 839,57 zł. Bezrobotnych zatrudniano przy szeregu prac — zasiłki odpracowane zostały całkowicie. Kuchnia obywatelska, której prowadzenie było szczególnym posunięciem, wadawała codziennie (z wyjątkiem niedziel) po 350 porcyj obiadów i przyczyniła się w znacznej mierze do ulżenia nędznego losu bezrobotnych. Jedyne kucharz opłacany był kwotą 6 zł tygodniowo — wszyscy inni współpracujący w dziele nasycenia rzeszy bezrobotnych i ich rodzin oddali swą pracę bezinteresownie. Miarą obywatelskiego stanowiska społeczeństwa Nowego Miasta jest ten zamienny fakt, iż 98,5 proc. zadeklarowanych sum wpłynęło do kasy Komitetu, przy czym ci, którzy nie złożyli swej daniny społecznej, to albo osoby, które z terenu miasta w ciągu trwania akcji się wyprzedziły wzgl. też zwinęły w międzyczasie warszaty pracy.

Po odczytaniu sprawozdania p. przewodniczący szczególnie serdecznie podziękował za bezinteresowną wyjęzono i codzienną pracę w okresie akcji pomocy wiceburmistrzowi p. Bol. Jentkiewiczowi, co zebrani w dowód uznania dla niego przyjęli huczynnymi oklaskami oraz pp. Szarszewskiej i Mallinowskiej, pracujących honorowo przy dożywianiu bezrobotnych.

Opis dalszego ciągu obrad, a w szczególności nazwiska osób, wybranych do Wydziału Wykonawczego oraz komisji i sekcji, podamy w nrze następnym.

Cena bekoni

na ostatnich spadach wyniosła w Nowym Mieście i Lubawie 37 zł za 50 kg.

Przekonaj się! na wszystkie towary znizone F-a F. Rudziński, Nowe Miasto Lub. w gmachu „Drwęca“ - Rynek. po cenach fabrycznych

Persil
pierze
wszystko

Henkel

**1 paczka na 30 litrów wody
...oto właściwa miara!**

Do moczenia bielizny używajcie „HENKOL”

"Przeciw gorsetom i stojącym kołnierzom"
przeciw wszystkiemu, co uciska i szkodzi, walczyl zawzięcie Książ Kneipp. — Do odzieży i do pożywienia wnosil udoskonalenie.... On dał nam prawdziwą
Kawę Słodową Kneippa!

**W niedzielę, 20 bm. odbędzie się w Nowym Mieście z okazji „Święta Młodzieży“
akademia
KSMm na sali Hotelu Centralnego.**

- PROGRAM:
1. Wspólny śpiew „My chcemy Boga”
 2. Zgłoszenie
 3. Deklamacja
 4. Raport ze zlotu KSMm w Częstochowie
 5. Odśpiewanie 3 pieśni KSMm.
 6. Przemówienie pt. „Dziedziny pracy KSM”
 7. Złożenie przyrzeczenia
 8. Przemówienie K. Aswentata
 9. Pokazowy wykład z I książki KSMm.
 10. Zakończenie.
- Początek punktualnie o godz. 19.45.
Akademia niedzielna odbędzie się pod hasłem odbytego zlotu w Częstochowie, z przebiegiem którego zapoznać chcemy przychylni nam szerszy ogół ludności. Ogremialny więc udział parafian gorąco prosimy.
Zarząd.

**Zebrań Stronnictwa Narodowego
Koło Nowe Miasto Lubawskie.**

Nowe Miasto. W sobotę, dn. 19 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu Zw. Zawod. „Praca Polska” zebrań koła nowomiejskiego Str. Narod., poświęcone sprawie wyborów do rady miejskiej, które odbędą się — jak wiadomo — w dn. 18 grudnia br. Obecność wszystkich członków konieczna.
Czołem!
Zarząd.

Stacja knura zarodkowego w Lubawie.

Pomorska Izba Rolnicza założyła w ostatnim tygodniu stację knura zarodkowego u p. Tułodzieckiego Szczepana w Lubawie ul. Kopernika 19.
Z knura stacyjnego należy korzystać w jak najszerszej mierze celem polepszenia materiału hodowlanego bekonoowego.
(—) Grochowski, instruktor.

ZEBRANIA KOLEK ROLNICZYCH

Wielkie Bałówki. Zebranie Koła Roln odbędzie się w niedzielę, 20 bm. o godz. 15 w zwykłym lokalu zebrań. — Równocześnie odbędzie się zebrań koła Prod. Trzody Chł., na którą przybędzie delegat. O liczny udział prosil Zarząd.

GIEŁDA WARSZAWSKA

dolar 5.32 25 frank francuski 4.04; frank szwajcarski 120.05 funt szterling 25.03; marka niemiecka 212.01; korona czeska 18 27; gulden gdański 100.25.

GIEŁDA ZBOZOWA

Płacono w złotych kg za 100

	Poznań, 17. 11.	Bydgoszcz, 16. 11.
Zyto nowe	13 75—14 00	14 00—14 25
Pszonica	18 00—18 50	18 25—18 75
Jęczmień	14 60—15 00	15 25—15 50
Owies	15 10—15 50	15 25—15 50

Za redakcję odpowiedzialny: Benon Reichel w Nowym Mieście Lub.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkodą w składzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonego numeru w ob. uszkodzenia.

**Na sezon zimowy
polecam po korzystnych cenach:**

kafle
białe i kolorowe
piece żelazne
rury,
węgiel opalowy i kowalski
BRYKIETY
Alfons Leski
LUBAWA - Pomorze
Grunwaldzka 10.
skład zelaza - narzędzi - Art. budowlane - Sprzęty kuchenne porcelana - Szkło - Fajans

Stare żelazo

maszyny i urządzenia oraz złom metalowy dla swej odlewni kupuje i płaci ceny rynkowe
„UNIA“ sp. akc.
BRODNICA.

**Najoszczędniejsze
Parniki**

do kartofil „Zar”
Kafle
do pieców białe i niebiesk. Kafle szamotowe w różnych kolorach i desenjach
Wszelkie okucia do kuchen i pieców najtaniej i w wielkim wyborze poleca
A. Truszczyński
skład zelaza.
Lubawa, tel. 94

Pożyczki

10—15 tysięcy zł na na pierwszą hipotekę poszukuje się na gospodarstwo 125 mórg dobrej ziemi, wszystko w b. dobrym stanie. Oferty admin. „Drwęcy” Brodnica.

Maneże

rozmaitych typów po cenach znacznie niższych ma w zapasie i oddaje na korzystnych warunkach
„UNIA“ sp. akc.
BRODNICA.

**8 morgowe
gospodarstwo**

kompletne zabudowanie, położone przy dworcu, kościół i szkoła w miejscu
Jan Mankiewicz,
Krotoszyny Pomorskie.
Ucznia
do drogerii poszukują od zaraz
Ildefons Koczwar,
Brodnica, drogeria, D. Rynek.

Pasy zapędowe

wielki wybór najtaniej poleca
Składnica skór
Cz. Balcerowicz,
Brodnica
przy moście — telefon 111

**Górnośląski
WĘGIEL**

oraz
KOKS
w wysokich kaloriach sprzedajemy w każdej ilości
Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Działdole
ul. Plerackiego 6, telefon 14.

Przekonaj się! na wszystkie towary ceny niższe F-a F. Rudziński, Nowe Miasto Lub. w gmachu „Drwęca” - Rynek. po cenach fabrycznych

Zmiana na stanowisku lekarza powiatowego.

Nowe Miasto. Dotychczasowy lekarz powiatowy p. dr Jax objął stanowisko lekarza powiatowego w Śremie. Lekarzem powiatowym został mianowany p. dr Lachowski, dotychczasowy lekarz pow. w Grudziądzu.

Jarmark zwierzęcy.

Kurzetulek. W środę, dn. 16 bm. odbył się w Kurzetniku jarmark na bydło i konie. Ceny były następujące: bydło jałowe 80—180 zł, krowy mleczne 180—220 zł, konie robocze 120—300 zł, konie lepsze 300—400 zł. Spęd bydła i koni — średni.

Odnaczeni

Lubawa. Złotym krzyżem zasługi odznaczony został dyr. „Rolnika” p. Józef Sierszeński z Lubawy.

Brodnica. Za zasługi na polu pracy w sądownictwie odznaczony został srebrnym krzyżem zasługi p. Jan Karle, wiceprokurator Sądu Okręgowego w Grudziądzu, delegatura w Brodnicy.

Za zasługi na polu pracy państwowej odznaczony został srebrnym krzyżem zasługi wicestarosta p. Orest Rubczak i budowlancy p. Nikodem Witta.

Za zasługi na polu pracy społecznej odznaczony został srebrnym krzyżem zasługi p. Kazimierz Barbariski.

Uroczystość poświęcenia sztandaru szkolnego w Gimnazjum Miejskim w Lubawie.

W niedzielę, dnia 30 października, odbyła się w Gimnazjum Miejskim w Lubawie niezwykle podniosła uroczystość poświęcenia sztandaru szkolnego, ufundowanego przez Koło Rodzicielskie przy gimnazjum. Aktu poświęcenia dokonał ksiądz prefekt B. Prabucki w wyjątkowo po brzegi Kościół św. Barbary, przed uroczystą Mszą św., wygłoszwszy uprzednio okolicznościowe przemówienie. Podczas Mszy św. młodzież gremialnie przystąpiła do Komunii św.

O godzinie 11 w pięknie przybranej sali gimnazjum, po brzegi wypełnionej doborową publicznością, odbył się długi ciąg uroczystości. Chór szkolny odśpiewał „Gaude Mater”, po czym prezes Koła, p. Wacław Dakowski, wręczył sztandar dyrektorowi gimn., p. kur. Kazimierzowi Wolbekowi. Dzieląc się za tak piękny dar, dyrektor stwierdził z zadowoleniem, że współpraca Koła ze szkołą rozwijała się spomyślnie i harmonijnie oraz wyraził życzenie, by ta pogodna atmosfera panowała tu i nadal. Zwracając się następnie do młodzieży, dyrektor wskazał jej szczerze obowiązki, jakie na nią spadły z okazji uzyskania własnego sztandaru oraz wezwał do zachowania wierności tym ideałom, jakim dziś ślubować będzie i naśladowania wielkich mężów, urodzonych na Pomorzu, którzy swą pracą i potęgą swego geniusza rozświetlili imię Polski po całym świecie. Następnie pierwszy chorąży, uczeń klasy IV, Jarosław Jankowski, złożył w imieniu całej młodzieży uroczyste ślubowanie na sztandar oraz przejął go z rąk dyrektora, po czym nastąpiło wbięcie gwóźdźi sztandarowych przez rodziców. Podpisaniem aktu poświęcenia oraz wygłoszeniem wiersza pt. „Cześć sztandarowi” zakończono część oficjalną. Rodzicami chrzestnymi sztandaru byli: p. starosta A. Kowalski i pani Stefania Wolbekowa, 2. p. pułkownik H. Mijkowski i pani Monika Kowalska, 3. p. dyrektor K. Wolbek i pani Maria Mijkowska, 4. p. delegat ZML Szule i pani Leokadia Jankowska, 5. p. Fr. Jankowski wiceburmistrz i pani Wanda Mieliszewska, 6. naczelnik sądu p. Br. Nitka i pani Maria Domałowska, 7. prezes Koła p. W. Dakowski i pani Maria Czejkowska i 8. p. A. Bielecki, wiceprezes Koła i pani Wanda Truszczyńska.

W drugiej części programu odbył się poranek, urządzony przez młodzież szkolną. Poraz pierwszy wystąpiła orkiestra szkolna pod batutą p. Dakowskiego. Różnymi oklaskami nagrodzono część taneczną i recytacyjną, wystawioną przez prof. St. Brochwicz Lewińskiego. Dodać należy, że występy odbywały się na nowowbudowanej scenie i w kostiumach, dostosowanych do odtwarzanych ról oraz przy użyciu efektów świetlnych. Na zakończenie chór pod batutą prof. St. Mikulajewskiego odśpiewał piosenkę „Hej Mazury, hejże ha”, po czym orkiestra odegrała Hymn Narodowy. Wśród licznie zebranych gości można było zauważyć niemal wszystkich absolwentów tutejszego gimnazjum, którzy z okazji świąt Humnie zjechali do Lubawy, biorąc udział w uroczystości swojej „Almae Matris”.

Stow. Pań Mił. św. Winc. a Paulo w Lubawie

przypomina uprzyjmię Szan. Obywatelstwu miasta i okolicy wentę jesienną, którą urządza w niedzielę, 20 bm., w sali p. Żelaznej na rzecz biednych, będących pod opieką stowarzyszenia.
Niechaj bliźni nasz nie cierpi wskutek mrozu i głodu! Wielkiego wysiłku potrzeba, aby sprostać ogromnej potrzebie. Dlatego zanosimy naszą gorącą i usilną prośbę do Szan.

Obywatelstwa miasta naszego i okolicy, aby zechciało przyjąć z wydatną pomocą stowarzyszeniu naszemu przez liczny udział w **wencie** naszej, odbywającej się w niedzielę 20 listopada rb.

Nikt nie pożałuje przybycia, program, starannie przygotowany, gwarantuje godne spędzenie wieczora, a nadto każdy odniesie wewnętrzne zadowolenie z dobrego uczynku, bo „cokolwiek uczyniłeś jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”, mówi Chrystus Pan.

Początek o godz. 17 tej (5 tej popoł.) Orkiestra wojskowa. Bufet w własnym zarządzie. Strzelanie do tarczy o cenne nagrody i wiele innych urozmaiceń. Czysty dochód przeznaczony na ubogich, będących pod opieką stowarzyszenia.

Już 2 tygodnie mijają od chwili aresztowania narodowców w Rumianie.

Rumian. Z dniem 18 bm. minęły 2 tygodnie od chwili aresztowania pp. Józefowicza, kier. Koła SN w Rumianie i Liberackiego, członka tegoż Koła. Wymienieni stoją — jak wiadomo — pod zarzutem bojkotowania ostatnich wyborów. Przebywają oni w więzieniu lubawskim. Należy zaznaczyć, że p. Józefowicz jest wdowcem i ojcem kilkorga nieletnich dzieci. Podczas sanacyjnego zebrańa przedwyborczego w dniu 1 bm. wyjaśnił on — jak to stwierdzają liczni uczestnicy zebrańa — stanowisko władz Stronnictwa Narodowego w stosunku do wyborów do parlamentu i odparł napaści, zawartą w pewnej ulotce na ks. Chudzińskiego, prezesa okręgu pomorskiego SN. P. Liberacki natomiast stawil niejakiemu p. Powaliżowi, aranzatorowi zebrańa, pytanie, które w ogóle nie miało nic wspólnego z wyborami.
Ze spokojem tedy oczekujemy rozprawy sądowej obu narodowców.

Należy zaznaczyć, że ostatnio policja przeprowadziła badania szereg uczestników zebrańa w dn. 1 bm. w Rumianie.

To i owo z naszej wioski.

Pokrzydowo. Czyta się w rozmaitych gazetach i piśmieckich sprawozdania o urządzonych obchodach z okazji 20-letniej rocznicy niepodległości naszej drogiej Ojczyzny i to z wielkich miast, miasteczek, a nawet i wiosek, lecz o Pokrzydowie jakby zamurował, cicho — sza. Nikt nie nie pisze i świat gotów by uwierzyć, że u nas w Pokrzydowie rzeczywiście już się wszystko zapadło czy też w większym bagnie, które przez ostatnie deszcze nieco wzrosło, mogło by się wszystko potopić. Lecz tak jeszcze bardzo źle nie jest, chociaż naprawdę na ulicy wiejskiej jest takie bioto, że gdy tylko przejdiesz z jednej strony na drugą, masz od razu buty lakerowane i to na zyczenie czy na czarno czy na krem lub białe. Mniejsza z tym, jednak jeszcze nikt się nie utopił i wszyscy żyją i w dodatku chociaż w blocie, ale także ru hłwi i pełni życia, że nie zapomnieli o tej wielkiej uroczystej chwili swej niepodległości. Dzięki właśnie temu wszystkiemu i tym częstym opadom i gęstej dżdżystej mgie, wyłonil się jakiś komitet, który ujął energicznie w swoje ręce tej uroczystości, lecz, niestety, nie z żadną korzyścią czy też odrobiną czci dla tak poważnej chwili, ale jedynie dla wyjątkowej korzyści karczmarza urządził zeszłej niedzieli taką tańcówkę, aż się karczmarzko trzęsło.
Czyż nie warto, aby świat się dowiedział, że Pokrzydowo rzeczywiście w takim blocie brnie.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że w przyszłą niedzielę, dnia 20 bm. na sali p. Trapezyńskiego urządzi Sokół wraz z Tow. „Lutnia” imprezę, poświęconą uroczystości 20-lecia Niepodległości naszej Ojczyzny, gdzie nasamprzód odbędzie się uroczysta akademi, po czym przedstawienie amatorskie i śpiewy, w końcu zabawa i kto będzie w tym dniu w Pokrzydowie i zechce być świadkiem tej imprezy, to napewno odniesie to wrażenie, że jednak są tacy, którzy umieją to bioto omijać. Daj Boże, że do niedzieli dla wszystkich to bioto cokolwiek podasznie.
Fors.

**Z województwa warszawskiego.
Z historycznych dni.**

Lidzbark. W naszym najbliższym dodatku sobotnim ukazuje się pierwsza seria nazwisk tych mieszkańców m. Lidzbarka, którzy uiszcili przed 20 laty podatek narodowy, który zbierała Powiatowa Rada Ludowa w Brodnicy. Jak wiadomo, listę mieszkańców m. Brodnicy i powiatu, którzy uiszcili podatek narodowy, uiszcili p. Sylwester Bizan w tomie I swej książki pt. „Powiat i miasto Brodnica w walkach o niepodległość 1914—1920 r.” Recenzję i część tej ciekawej książki, dającej obraz walki patriotycznej ludności polskiej w dążeniu do niepodległej Polski, uiszciliśmy w jednym z poprzednich nrów naszego pisma.

Data 18 listopada 1938 r. o godzinie 1.30 w nocy zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, brat, szwagier, wujek i dziadek

ś. p.

Władysław Oczkowski

przeżywszy lat 64.

O czym zawiadomiam w głębokim smutku pogrążona

Rodzina

Tylce, w listopadzie 1938 r.

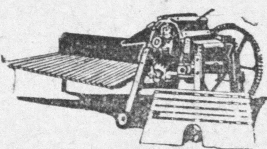
Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 22 bm. o godz. 9.30 w kościele parafialnym w Tylcach.

JARMARK na bydło i konie w Rybnie

odbędzie się w środę, dnia 23 bm.

Zarząd Gminy Rybno.

Nadszedł duży transport ciepłego obuwia zimowego. Najmodniejsze fasony swetrów oraz szale — pończochy i trykoty poleca w wielkim wyborze i po niskich cenach
JÓZEF NAPOLSKI, Nowe Miasto Lub. (dawniej M. Sypniewska).

Z mego dobrze zaopatrzonego składu

POLECAM

po niższych cenach wszelkie maszyny rolnicze

Parniki „ŻAR” i inne.

Siekacze do buraków oraz wszelkie części

zapasowe do takich

Kafle do pieców w różnych kolorach i ozdobach

okucia do takich

Pieca żelazne pokojowe i kuchenne.

Latarnie stajenne najnowszej wykonania.

Separatory do mleka

Maszyny do szycia

Broń i amunicja.

N. EWERTOWSKI, handel żelaza, maszyn i artykułów rolniczych

sprzęty domowe — szkło — porcelana i fajans

Nowe Miasto Lubawskie Rynek 27 Tel. 66

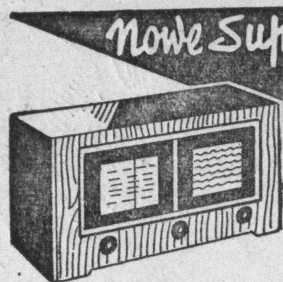
Wielki wybór: TRYKOTÓW SWETRÓW

WEŁNY WSZELKIE BŁAWATY

i duży wybór towarów krótkich

POLECA **B. Schlesinger**

LUBAWA, Zamkowa 17 Naprzeciw piekarni p. Raszковского

Nowe Supery TELEFUNKEN

DAJĄ 60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU. DEMONSTRUJE I SPRZEDAJE NA DOGODNYCH WARUNKACH

A. Białachowski, Brodnica n. Drw.

Telefon 120.

Anodówki

akumulatory, kryształki, anteny, baterie do lamp kleszonkowych żarówki, termometry

POLECA

Księgarnia „DRWECA” Nowe Miasto

Budżety szkolne

do nabycia

w Księg. „DRWECA” Nowe Miasto Lub. Rynek 4.

KAPELUSZE DAMSKIE

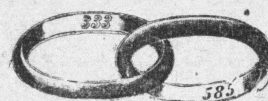
oraz czapki męskie w wielkim wyborze poleca najtaniej w nowo otwartym składzie

W. DUCHNA Nowe Miasto, Sobieskiego 9 naprzeciw rzeź p. Ludwickiego

Węgiel

opalowy kowalski brykiety i węgiel do prasowania poleca

Franciszek Tysler, Lubawa.

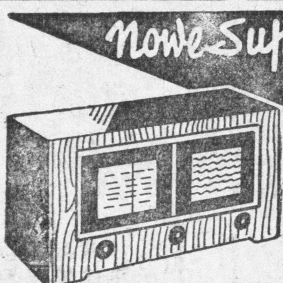

Obrączki ślubne

polecam najkorzystniej

K. Mówka zegarmistrz i złotnik LUBAWA, Rynek 10.

Kupujecie złoto i srebro.

Nowe Supery TELEFUNKEN

DAJĄ 60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU. DEMONSTRUJE I SPRZEDAJE NA DOGODNYCH WARUNKACH

J. Truszczyński, Lubawa, Rynek 32/34

Telefon 94.

Wapno fosforowe Krede

dla zwierząt

POLECA **Józef Cieszyński,** Drogeria i Skład Farb

Nowe Miasto Lubawskie Rynek nr 7. — Telefon nr 62.

Pieca

żelazne — szamotowe okucia do piecy. Rury kolana

WĘGIEL opalowy i kowalski poleca po najniższych cenach

Wł. Wyźlic dawn. Fa Wł. Czajkowski

skład żelaza sprzętów kuchennych

porcelany, fajansu, szkła LUBAWA, Rynek 12

Sprzedam **gospodarstwo**

34 mórg w tym dwa morgi łąki z dobrym torfem, marnym i żywym inwentarzem, budynki maszynowe. Cena 8.000 zł, wpłaty 3.500 zł.

Jan Dadej, Czysteblota p. Pokrzydowo. pow. Brodnica

Do stacji Kaługa 3 km,

Drzewo

opalowe, gromady zdatne na płyty itp. sprzedaje **Majałek Cibórz** p. Lidzbark

Jeden większy manez sprzedam **Kozłowski, Tylce**

Powózkę nową jedno lub parokonną jesionową sprzedam. **Kilian,** Lipinki k. Jabłonowa.

150 ctr. brukwi i drzewo budulcowe na sprzedaż **Niesiołędzki, Łąkorz**

Znaleziono torebkę damską z gotówką, poszkodowany może się zgłosić Skład rzeźniczo-wędliniarski **Witkowski, Lubawa,** Warszawska 5.

Sprzedam

około 6 mórg roli

blisko miasta, przy szosie, nadające się pod budowę. Kto? wskaże eksp. „Drwęcy” Nowe Miasto Lub.

Wydzierzawę sad owocowy i warzywny **Domachowski, Grodzieszno,** pow. Lubawa.

10% rabatu udzielam członkom kolekt rolniczych

Na zwalczenie

pryszczycy

Ocet drzewny Dziegieć

Smołę drzewną

oraz wszelkie środki dezynfekcyjne poleca

DROGERIA-MEDYCYNALNA

A. ZALEWSKI

Nowe Miasto — Rynek 10 — Telefon 63.

10% rabatu udzielam członkom kolekt rolniczych

F-a JAN KRASIŃSKI

Lubawa, Rynek Poleca po niskich cenach

obrączki ślubne — zegarki kieszonkowe i ręczne — zegary ścienna i budziki — artykuły optyczne — płyty gramofonowe oraz przybory do instrumentów muzycznych

Obsługa rzetelna. Fachowe wykonanie wszelkich reperacji. Wstęp i przekonaj się.

I.a górnośląski

węgiel

opalowy i kowalski Brykiety

węgiel do prasowania poleca

F-a J. Biernacki, Lubawa, ul. Zamkowa 16.

SZKŁO OKIENNE SZKŁO ornamentowe oraz K I T kupisz najtaniej u

Hieronima Rucińskiego „Drogeria pod Orłem” Lidzbark, Plac Hallera 12.

DOM

2 składy, 3 place budowlane, miesięcznie 200 zł, sprzedaż, cena 26 tys. zł. **Jabłonowo, Główna 12.**

Objazdowe Kino Dźwiękowe

wyświetla w LUBAWIE w poniedziałek, 21 bm. o godz. 4 i 8.15 i w NOWYM MIEŚCIE we wtorek, 22 bm. o godz. 4 i 8.15 podwójny program!

Potężny dramat sensacyjno-obyczajowy ilustrujący walkę handlem żywym towarem p. t.

KOBIETY nad PRZEPAŚCIĄ

Film — ostrzeżenia dla naiwnych dziewcząt.

Dole i nieszczęścia nieszczęśliwych kobiet!

Role główne: kwiat aktorstwa polskiego **Maria Bogda — St. Wysocka — Selański — Brodzisz**

Do tego przepiękny film muzyczny p. t.

„RAPSODIA”

Emocjonująca akcja

Atrakcyjna treść

Wspaniała gra

O godzinie 4-tej „Rapsodia” do tego „P.A.T.”